

Informacions

Coordinació: Francesca Comas Rubí

L'exili cultural de 1939. Seixanta anys després

Breus comentaris sobre el Congrés celebrat a València durant els dies 1, 2, 3 i 4 de desembre de 1999.

Amb aquest títol la Universitat de València ha participat en el projecte promogut pel Grup d'Estudis Literaris sobre l'Exili (GEXEL), *L'exili republicà de 1939*, l'objectiu del qual era «intercanviar experiències, debatre i posar al dia els nous estudis realitzats, la divulgació més àmplia possible en el medi social, no solament acadèmic i, fonamentalment, el record».

Al llarg dels quatre dies, en sessions de matí i vesprada, i en quatre espais diferents —de fet els actes del dijous

tingueren lloc a la Fundació Max Aub de Sogorb (Castelló)—, s'han abordat diferents aspectes de la cultura com les Arts Plàstiques, la Història de la Ciència, la Literatura, el Teatre, la Poesia, la Comunicació Social, el Cine i la Fotografia, la Cultura Obrera, així com la Història i la Història de l'Educació.

Les sessions d'Història de l'Educació se celebraren durant el matí i la vesprada del divendres, i foren introduïdes per una conferència de Valentina Cantón sobre la revista *Educación y Cultura*. Aquesta professora, de la Universitat Nacional de Mèxic, va comentar la importància dels termes educació i cultura pels propis republicans, des de la seua perspectiva de filla de refugiats.

A continuació, es presentaren les comunicacions agrupades en diferents blocs i moderades per Enrique Belenguer, de la Universitat de La Laguna, Claudio Lozano, de la Universitat de Barcelona, i Salomó Marquès, de la Universitat de Girona, respectivament. El contingut de les comunicacions exposades —que no van ser totes les previstes inicialment dins el programa— va girar a l'entorn de temes tan diferents com Lorenzo Luzuriaga, els mestres catalans refugiats al sud de França, les dificultats que trobaren els mestres canaris per poder-se exiliar, les diferents formes d'exili, així com la tasca educativa desenvolupada pels

espanyols a Veneçuela i a Mèxic. Cal destacar les aportacions realitzades en diferents comunicacions sobre els mestres espanyols seguidors de Freinet. Al final de cada bloc de comunicacions hi havia prou temps per tal d'obrir un debat entre els ponents i els assistents, els quals, per cert, no van ser especialment nombrosos.

Finalment, es va fer una taula rodona, «Testimoni de l'exili», moderada per Jesús Huguet i amb la participació d'ensenyants que patiren l'exili exterior/o l'exili interior.

Empar BLAT

XXII Congrés Internacional de la ISCHE

Tema: *Books and education / El libro y la educación*

Lloc: Alcalá de Henares.

Dates: 6-9 de setembre de 2000

El XXII Congrés de la *International Standing Conference for the History of Education* s'ha celebrat a Alcalá de Henares i ha comptat amb la col·laboració de les Universitats d'Alcalá, Comillas, Complutense, UNED, i de la *Sociedad Española de Historia de la Educación*.

Les aportacions s'han fet en anglès, alemany i castellà, tot i que l'idioma oficial del congrés hagi estat l'anglès, i s'han inclòs en alguna de les següents perspectives temàtiques:

- a) «El libro en el sistema educativo».
- b) «El libro como elemento del currículum».
- c) «Manuales escolares y educación formal».
- d) «El libro en la educación no formal».
- e) «La literatura infantil y juvenil».
- f) «Género y libros en educación».
- g) «Lectura, lectores y bibliotecas».
- h) «Producción y difusión del libro escolar».
- i) «El libro como fuente de investigación histórico-educativa».

Més informació:

<http://www.fgva.es/ische 22>

VII Congreso Internacional sobre la Historia de las Universidades Hispánicas

Tema: *Manuales y textos de la enseñanza en la Universidad liberal.*

Lloc: Universitat Carles III de Madrid.

Dates: setembre-octubre de 2000.

Organitzat per l'Institut «Antonio de Nebrija» d'Estudis sobre la Universitat, aquest congrés pretenia reunir especialistes de diverses disciplines (medicina, dret, ciències, economia, etc.), amb l'objectiu d'analitzar la significació dels manuals i altres textos emprats en la Universitat liberal.

Per a més informació, us podeu adreçar a:

Instituto Antonio de Nebrija
 Universidad Carlos III
 C/ Madrid, 126
 28093 Getafe (Madrid)

Congreso Internacional «Las Reales Sociedades Económicas de Amigos del País y el Espíritu Ilustrado: análisis de sus realizaciones»

Tema: *Las Reales Sociedades Económicas de Amigos del País y el espíritu ilustrado: análisis de sus realizaciones.*

Lloc: Sevilla.

Dates: 20-23 de novembre de 2000.

Congrés adreçat preferentment a professors i alumnes d'Història, Ciències de l'Educació i Econòmiques, així com a totes les persones interessades pel tema.

Organitzat per la «Real Sociedad Económica Sevillana de Amigos del País», amb la col·laboració del Departament de Teoria i Història de l'Educació i Pedagogia Social de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat de Sevilla, pretén analitzar la tasca realitzada per aquestes societats des de les vessants més diverses.

Es van presentar comunicacions sobre els temes següents:

1. «La Ilustración en España y Latinoamérica».
2. «Las Reales Sociedades Económicas y la Educación».
3. «Las Reales Sociedades Económicas y la mujer».
4. «Aportaciones de las Reales Sociedades Económicas en materia de Agricultura, Industria, Comercio y Economía».
5. «Actividades de las Reales Sociedades Económicas en las tierras de Ultramar».

Per a més informació us podeu adreçar a:

Real Sociedad Económica Sevillana de Amigos del País
C/ Jesús de la Vera Cruz, n 19.
T. Fax. 954 905616

Facultad de Ciencias de la Educación
Edificio San Francisco Javier, s/n
Despachos de las profesoras Dras. Consuelo Calderón y Ana M. Montero.
T. 954 557818. Fax. 954 551676.

I Congreso de la Sociedad Castellano-Leonesa de Historia de la Educación

Tema: *Castilla y León, el currículum educativo. Investigaciones históricas y nuevas perspectivas.*

Lloc: Salamanca.

Dates: 18-20 de desembre de 2000.

Es tracta del primer congrés organitzat per la SOLCHE. Es van treballar les seccions següents:

1. «Castilla y León en los textos, libros y manuales escolares».
2. «Castilla y León en los discursos políticos y sociales».
3. «Actuaciones y/o actividades circunvescolares».
4. «La imagen de Castilla y León desde el exterior».

Per a més informació us podeu adreçar a:

Pablo Celada
Universidad de Burgos. Departamento de Ciencias de la Educación

XI Coloquio Nacional de Historia de la Educación

Tema: *La acreditación de saberes y competencias: perspectiva histórica.*

Lloc: Oviedo. Auditorio Palacio de Congresos Príncipe Felipe.

Dates: 12-15 de juny de 2001.

Les seccions de treball previstes segons la carta-circular de juny de 2000 són les següents:

1. *La articulación de campos del saber en disciplinas escolares.*
–Los saberes acreditados: las asignaturas o disciplinas escolares.
La conformación de las asigna-

turas. Evolución de su estatuto. Denominación, contenidos, estructura y orden de éstos, ejercicios, diversidad, grados de funcionalidad y utilidad de las asignaturas. Presencia y jerarquía de asignaturas en los distintos niveles, grados e instituciones. Evolución de las asignaturas por ciclos y niveles. Relevancia formativa y/o selectiva de las diferentes asignaturas.

- Los saberes ausentes o desacreditados: lenguas regionales, música, pintura, saberes tradicionales, sistema de pesas y medidas prácticas culturales diversas...
- Funciones y repercusiones selectivas de las tareas y ejercicios escolares sin estatuto de disciplinas.
- Los determinantes de cultura, género y clase social en relación con las disciplinas escolares.

2. *Sistemas e instrumentos de selección académica: discursos y prácticas.*

- Los exámenes: naturaleza, tipos y uso.
- Otros instrumentos de evaluación: significatividad y jerarquía entre los diversos tipos de evaluaciones.

- Las calificaciones: proyección escolar y social de las mismas.
- Rituales de excelencia: convocatoria de concursos, creación de premios, entrega pública de éstos, el vestido, los cargos y honores.
- Canales de formación y selección académica. Fórmulas de acceso a la formación.

3. *La acreditación dentro y fuera del sistema escolar.*

- Títulos y acreditaciones escolares. Génesis, expansión y diversificación de títulos y certificaciones.
- Jerarquía y diversidad de titulaciones en función del organismo acreditador. Tipología institucional de la excelencia.
- La demanda social de las certificaciones.
- La academización de oficios y profesiones: credenciales escolares y acceso a oficios y profesiones. Diversidad de rango de las acreditaciones en función de las instituciones que acreditan (Escuelas de Comercio, Secretariado, Artes y Oficios, Academias, etc.). La formación sin acreditación académica: la formación desde empresas diversas (fabriles, navales, etc.), desde Sociedades culturales (Ateneos, Univesidades Populares,

societats filantròpicas, culturals, higièniques, etc.). La rellevància social de la autoformació o formació des de el cooperativisme.

–Los determinantes culturales, de género y de clase social en relación con las acreditaciones.

Així mateix, s'ha previst tractar les qüestions relatives a la docència del nostre àmbit de coneixement, analitzant programes docents, bibliografia, metodologia, crèdits pràctics, sistemes d'avaluació i recursos didàctics per a les assignatures més noves (Història del Currículum, Història de l'Educació Social, Història de l'Educació de la dona, Història de l'Educació Especial, Història de la Psicopedagogia, etc.).

Per a més informació us podeu adreçar a:

Carmen Diego. T. 985 103241

cdiego@correo.uniovi.es

Aida Terrón. T. 985 103244

aterron@correo.uniovi.es

Universidad de Oviedo

C/ Aniceto Sela, s/n

33005 Oviedo

VI Congreso Internacional de Historia de la Cultura Escrita

Tema: *Historia de la cultura escrita.*

Lloc: Universidad de Alcalá de Henares.

Dates: 9-13 de juliol de 2001.

Congrés organitzat des de l'Àrea de Ciències i Tècniques historiogràfiques de la Universitat d'Alcalá de Henares. Es preveu treballar, en principi, dues grans seccions:

–«La correspondencia en la historia. Modelos y prácticas de la escritura epistolar».

–«Libros y documentos en la alta Edad Media».

El termini de lliurament dels resums (1 foli) és el mes de desembre de 2000, mentre que les comunicacions es poden enviar, com a màxim, fins al maig de 2001.

Per a més informació us podeu adreçar a:

Carlos Sáez

Universidad de Alcalá de Henares

C/ Colegios, 2

28801 Alcalá de Henares (Madrid)

IV Congreso Ibérico de Historia de la Educación

Tema: *Portugal en España y España en Portugal. Imágenes y representaciones en contextos educativos.*

Lloc: Allariz (Ourense).

Dates: 13-16 de setembre de 2001.

Seguint la dinàmica habitual d'aquests Congressos Ibèrics d'Història de l'Educació, cada país designarà un

ponent per a cada una de les seccions, el qual encarregarà, alhora, quatre comunicacions a altres especialistes del seu país, procurant que s'hi vegin representades el major nombre possible d'universitats.

L'objectiu del congrés és l'anàlisi de les imatges i representacions d'Espanya a Portugal i de Portugal a Espanya durant els segles XIX i XX. Les seccions previstes són les següents:

1. «Liberalismo».
2. «Nacionalismo de Estado: Estado Novo y Dictadura».
3. «Tiempos de transición y democracia».

ISCHE XXIII. Urbanization and Education. The City as a Light and Beacon?

Tema: *Urbanización y educación. La ciudad como luz y faro?*

Lloc: Birmingham (Regne Unit).

Dates: 12-15 de juliol de 2001.

Les seccions que es treballaran seran les següents:

1. «Ciudades estado: el poder de lo local para definir lo escolar, el poder de la ciudad para definir lo nacional y lo regional en educación; y el declinar de lo nacional y el crecimiento de la ciudad en educación».

2. «Lugares y comunidades. Del lugar al espacio en educación; aprendiendo comunidades en un espacio urbano».

3. «Metrópolis. Modernización y la doma de los habitantes de la ciudad salvaje; el pánico moral y la escuela; y la metrópolis como una solución o como un problema».

4. «Espacio/tecnología. Los espacios y las tecnologías de la enseñanza y su interacción; las tecnologías superfluas y los diseños de la instrucción; la relación entre la tecnología y el maestro».

5. «Representación: Imágenes populares en los medios culturales y educativos de la enseñanza, la educación y los maestros; imágenes nacionales y locales del maestro; e imágenes cambiantes del docente y del discente».

6. «Ciudadanos y sujetos: La escuela como un lugar de consumo o producción; los individuos o grupos escolarizados; y la escuela en las políticas ciudadanas».

ISCHE XXIV. L'enseignement secondaire. Histoire Institutionnelle, culturelle et sociale

Tema: *L'ensenyament secundari. Història institucional, cultural i social.*

Lloc: París (França)

Dates: 2002

A proposta del Servei d'Història de l'Educació de l'«Institut Nationale de Recherche Pédagogique», el congrés internacional de la ISCHE del 2002 se celebrarà a París.

Les temàtiques que es proposen per a treballar versaran sobre les sec-

cions següents (poden produir-se modificacions):

1. Història política, institucional i administrativa de les ensenyances secundàries o mitjanes.
2. La vida interna en els centres d'ensenyança secundària.
3. Els professors.
4. Models i programes.